

Proces – verbal nr.3

al ședinței Grupului Tehnic de Lucru

Monitorizare și evaluare TB/SIDA

26 martie 2014

Locul desfășurării: Sala de ședințe a Fundației Soros-Moldova

Agenda ședinței a inclus următoarele subiecte:

1. Prezentarea indicatorilor GARPR 2014 - raportor Tatiana Cotelnic, CNMS
2. Prezentarea indicatorului NASA (matricea financiară) - raportor Lilia Gantea, Ministerul Sănătății

La ședință au participat:

- Lucia Pîrțînă, IMSP SDMC;
- Svetlana Popovici, IMSP SDMC;
- Silviu Ciobanu, OMS;
- Ludmila Marandici, AO AFI;
- Irina Barbiroș, DIP MJ;
- Veaceslav Mular, GENDERDOC-M;
- Chilicevschii Igor, Liga PTH RM;
- Silvia Stratulat, CNSP;
- Angela Capcelea, UNICEF;
- Veronica Zorila, FSM;
- Tatiana Costin, CNMS;
- Tatiana Cotelnic, CNMS;
- Adriana Tudor, Ministerul Sănătății;
- Lilia Gantea, Ministerul Sănătății;
- Violeta Teutu, Secretariatul CNC;
- Svetlana Plămădeală, UNAIDS;

- Daniela Lupan, UCIMP;
- Liliana Caraulan, Centrul PAS;
- Alexandr Curașov, Inițiativa Pozitivă;
- Zinaida Bivol, IMSP SDMC.

Adriana Tudor a salutat pe toți și a mulțumit pentru implicare prezenților la ședință. La fel a marcat munca enormă care a fost depusă în procesul colectării, compilării și introducerii datelor, termenii mici în care s-au încadrat, cât și echipa care s-a implicat nemijlocit în acest proces de pregătire a raportului.

A fost oferit cuvântul Dnei Svetlana Plămădeală, care a ținut să menționeze, că acest proces este desfășuratal 7-lea an ca număr, a fost unul destul de migălos și s-a dovedit a fi cel mai anevoios în planul colectării datelor. Aceasta s-a datorat și faptului că au fost schimbate responsabilitățile pentru M&E în plan de instituție și că ar fi nevoie de a reprograma intervențiile pentru M&E pentru viitor. La fel Dna Violeta Teutu a menționat că responsabilii de la Ministerul Muncii au intenționat să participe, dar nu s-au prezentat.

S-a mai atenționat faptul, că pentru regiunea de est nu au fost prezentate date.

Ulterior i s-a oferit cuvântul Dnei Tatiana Cotelnic pentru prezentarea indicatorilor GARPR 2014. A fost menționat faptul, că se prezintă datele accesibile pînă la data de azi. Inițial s-au discutat indicatorii pe populația generală. Datele au fost colectate din studiul MICS desfășurat în 2012. Au fost dezagregate pe sexe aparte și pe categorii de vîrstă, totalul nu se indică, din considerentul că responsabilii de realizarea studiului MICS – UNICEF și CNSP, au comunicat că aceasta este metodologia studiului de a prezenta doar date dezagregate și nu se permite modificarea acestora. Pentru persoanele din categoria (15-24) datele au fost prezentate în raportul pentru 2013 în baza unei cercetări specifice pentru acest grup de vîrstă, care este reprezentativ și care la fel ca și MICS-ul a avut drept perioadă de colectare a datelor – anul 2012. Astfel prezentarea diferitor rezultate, pentru același grup de vîrstă și pentru același an de referință- 2012, ar putea determina întrebări suplimentare și

neînțelegeri. Respectiv a fost propus de către Liliana Caraulan de a nu raporta pentru grupul de vîrstă din MICS și de a interveni cu comentariul, că pentru această categorie de vîrstă este deja raportare în 2013 în baza unei surse de date – studiul cunoștințe, atitudini și practici cu referire la HIV printre tinerii 15-24 ani din 2012 și de lraportat doar pentru indicatorii pentru categoria (15-49). Propunerea dată a fost aprobată de către toți prezenții la ședință.

După, au fost prezentați indicatorii pentru grupurile-țintă. Estimările au fost făcute în baza studiului IBBS desfășurat în 2012 și a cuprins orașele Chișinău, Bălți și Tiraspol.

Astfel, estimările grupurilor-țintă sînt: CDI - 30200

LSC - 12000

BSB - 13500

La fel s-a indicat % de acoperire cu servicii în cadrul programelor de reducere a riscului de infectare cu HIV a persoanelor din grupurile-țintă, % LSC și BSB care au trecut testarea la HIV în ultimele 12 luni, cît și % din aceștia care trăiesc cu HIV, conform studiilor efectuate în 2 orașe: Chișinău și Bălți.

Potrivit datelor statisticii de rutină, în perioada 01.01.2013-31.12.2013 testarea la HIV a fost efectuată la 169600 persoane. 23322 persoane au fost testate în cadrul cabinetelor de consiliere și testare voluntară și își cunosc rezultatul, ceea ce constituie 13,75 la sută din totalul testărilor.

Cu teste rapide sînt aprovizionate 44 instituții din țară și nici una din ele nu a înregistrat întreruperi de stoc.

Pe perioada anului 2013 48251 femei gravide au fost testate la sifilis în cadrul vizitelor la medic, conform datelor statisticii de rutină. 199 din ele sau 0,45 la sută - cu rezultat pozitiv. Toate au primit tratament.

În baza datelor din IBBS 2012, 34 persoane, sau 10,1 la sută din 359 LSC supuse studiului au fost depistate cu sifilis activ. La fel pentru BSB avem 5,4 %, sau 16 persoane din 250 supuse studiului.

Datele pentru ambele grupuri sunt reprezentative doar pentru orașul Chișinău.

Pentru adulți s-au utilizat datele din statistica de rutină, cît și din baza electronică de date SIME/ITS. Aici s-au conturat cifrele de 1332 bărbați și 1048 femei depistați cu sifilis.

Sifilisul congenital a fost depistat la 9 copii.

Numărul de cazuri de gonoree depistate este de 1009. Toate aceste cifre caracterizează doar teritoriul din dreapta Nistrului.

Numărul de 65 seringi distribuite unui CDI în ultimele 12 luni a generat întrebarea de ce așa puțin? Răspunsul se regăsește în clarificarea situației, că numărul de CDI este mai mare decât numărul de CDI beneficiari ai programelor de reducere a riscurilor, în cadrul cărora și are loc distribuția acestor seringi.

Astfel, 27 la sută din totalul estimat de CDI (30200) sînt acoperiți cu servicii din programe de reducere a riscurilor. Numărul de seringi distribuite a fost de 1963500 unități. În țară sînt 24 puncte de schimb ale seringilor. Propunerea a fost ca să se ofere în comentarii și numărul de seringi distribuit beneficiarilor proiectelor de reducere a riscurilor ă baza statisticii de rutină.

% CDI care au folosit instrumente sterile la ultima injectare a fost de 99,4.

% CDI care au fost testați la HIV în anul 2013 e de 47,3.

Iar % CDI care trăiesc cu HIV în anul 2013 a constituit 8,5.

La capitolul „Tratament” pe marginea subiectelor s-a expus Dna Svetlana Popovici. Astfel, din numărul estimat al persoanelor care trăiesc cu HIV (14812), doar 16 % (2370) se află în tratament, conform noii metode de calcul a acestui indicator, care la numitor include persoanele estimate cu HIV, spre deosebire de definiția acestuia în raportările anterioare – persoane HIV estimate ca au nevoie de tratament.

Lipsește datele despre tratamentul de substituție cu metadonă. Aici reprezentanții de la Ministerul Sănătății se vor implica pentru obținerea lor de la DI Oprea.

În țară 8 instituții oferă tratament antiretroviral. 7 ambulator și serviciul de tuberculoză din Bender. S-a convenit să rămîna cifra așa cum a fost raportată pînă în prezent.

La finele anului 2013 la evidență erau 5249 persoane, 784 dintre care au fost luate la evidență pe parcursul anului.

Alți indicatori arată % femei gravid HIV+ care au primit tratament ARV de reducere a riscului de transmitere a infecției HIV de la mamă la făt.

% copiilor născuți de mame HIV+, care au fost testați la HIV în primele 2 luni de viață – 90,2.

% persoanelor aflate la terapie ARV, care au trecut testare la încărcătura virală și este >1000 copii după 12 luni de tratament s-a dovedit a fi relevant, dar pentru care țara nu dispune de date. Tratamentul de substituție cu izoniazidă nu este relevant pentru țara noastră.

Indicatorii despre agresiunea fizică, datele au fost incluse în anul precedent.

Un indicator nou atestă atitudini discriminatorii față de persoanele HIV+. Datele au fost colectate din MICS și prima întrebare a fost considerată relevantă pentru țara, pe când cea de-a doua nu a fost pusă în timpul studiului din 2012, deoarece s-a decis să nu fie calificată drept relevantă pentru țara noastră.

Schemele de tratament ARV la fel au fost clarificate de Svetlana Popovici. Țintele pentru următorii 5 ani vor necesita revizuire în fiecare an, deoarece estimările numărului de persoane luate în tratament se mărește, dar nu se atinge cifra estimată. Revizuirea este necesară și pentru a estima cererea anuală de medicamente. Dna Gantea a prezentat datele colectate, analizate și interpretate pentru indicatorul de cheltuieli – NASA (National AIDS Spending Assesment). Datele pentru indicatorii programatici, cât și financiari au fost validate, cu condiția de a fi luate în calcul toate observațiile făcute și consensul obținut per fiecare indicator pentru care erau greșeli tehnice, sau de inclus comentarii suplimentare.

Ședința s-a încheiat cu anunțarea ordinei de zi pentru întrunirea GTL din 27 martie 2013.

Șeful GTL M&E
Dorin Rotaru

Secretarul GTL M&E
Zinaida Bivol